

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Darrera revisió OCTUBRE 2019

JUSTIFICACIÓ

EI PROJECTE LINGÜÍSTIC DEL CENTRE és l'instrument que permet assolir els objectius generals referents a la competència lingüística que defineix la normativa vigent :

- * Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística. Capítol III. L'ensenyament, Article 20, Article 21, Article 24.
- * Decret 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil, Article 4.
- * Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.

OBJECTIUS GENERALS del sistema educatiu:

1. Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les llengües oficials (B2 al final de l'ESO i C1 al final del batxillerat).
2. Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat de la primera llengua estrangera).
3. Reconèixer i fer presents a les aules i als centres les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.
4. Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
5. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
6. Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

EL NOSTRE PROJECTE LINGÜÍSTIC:

1. Anàlisi del context

L'Escola Aloc, centre educatiu que depèn del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, imparteix estudis de segon cicle d'Educació Infantil i Educació Primària. El nombre d'alumnes del centre en els darrers 5 anys, ronda entre els 350 i 400, dels quals entre 100 i 125 són d'Educació infantil i la resta de Primària (entre uns 260 i 300). La diversitat del centre, va variant al llarg dels anys com a conseqüència de tots els moviments migratoris que es van produint i que van modificant el perfil d'alumnat que conforma les nostres escoles.

Quan parlem de **diversitat**, no només ens referim a la procedència dels nostres alumnes (tenim més d'un 24% alumnes d'origen estranger i n'hem arribat a tenir fins a un 30'68%), també fem palesa la nostra preocupació per la quantitat d'alumnes que provenen de famílies desestructurades i que impliquen un alt risc de desempament i atenció educativa òptima per a seguir els cursos amb normalitat (tenim un índex d'alumnes amb necessitats educatives específiques amb situació econòmica desfavorida d'entre un 10 i un 12%). Cal afegir a aquesta situació un alt índex d'alumnes de nova incorporació al sistema educatiu català, que ha anat variant durant els cursos i ha oscil·lat entre el 15% i el 4'10% que tenim actualment.

L'índex d'**absències** dels alumnes i de la **mobilitat**, també són aspectes claus per valorar els resultats acadèmics dels mateixos i els seus èxits escolars, per aquest motiu, són objectius importants inclosos dins de la PGA del centre.

Pel que fa als **resultats acadèmics**, les àrees lingüístiques mostren els següents resultats:

Índex d'alumnes que superen les àrees lingüístiques en acabar el cicle (juny 2018)			
	LL. CATALANA	LL. CASTELLANA	LL. ANGLESA
CICLE INICIAL	88'64%	95'45%	97'73%
CICLE MITJÀ	88'89%	80%	91'11%
CICLE SUPERIOR	89'80%	93'88%	73'47%

Tal i com queda reflectit a la PGA cada curs, les nostres prioritats van dirigides sobretot a la millora de la competència lingüística en llengua castellana a cicle mitjà i a llengua anglesa en cicle superior.

Índex d'alumnes que superen les proves de CCBB de sisè (maig 2018)	
LLENGUA CATALANA	80%
LLENGUA CASTELLANA	88'89%
LLENGUA ANGLESA	68'89%

El projecte lingüístic recull els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre, que ens ajudin a millorar aquesta situació, donat que sempre hi ha un marge de millora en totes les competències i subcompetències, lingüístiques.

L'ensenyament i ús de la llengua catalana.

El català és la llengua vehicular i d'aprenentatge del centre. El llenguatge és un dels instruments més importants amb què compta l'infant per comunicar-se, relacionar-se i expressar-se. En l'àmbit escolar cal tenir-ho molt present, ja que quotidianament es practica el llenguatge i, per tant, s'intervé positivament o negativament en el seu desenvolupament en l'alumnat.

En les edats més primerenques (educació infantil), els infants descobreixen el valor de la comunicació, a partir de la interacció entre les persones i de la interacció amb el seu entorn. Quan comencen a veure que un mot, una frase o una explicació té un sentit o en té un altre, segons qui ho diu i en quin moment ho diu, és quan descobreixen el valor de la intercomunicació i la significació de la llengua.

Així mateix descobreixen, a través dels missatges gràfics de l'entorn, que els dibuixos, les icones, els símbols, les paraules, els textos... tenen una significació, transmeten un missatge.

Els infants necessiten entendre i estructurar aquests llenguatges, tant l'oral com l'escrit, s'han de crear, doncs, a l'entorn de l'infant, models de llengua i situacions on els puguin desenvolupar, i, a més, s'ha de potenciar l'expressió en totes les seves vessants: gestual, oral, gràfica... Per això cal

una atenció adequada a les necessitats de cada infant, un bon suport pedagògic i una programació didàctica que incideixi en l'àmbit de la llengua, basada en els principis que sustenta l'aprenentatge significatiu.

Caldrà aprofundir d'una manera especial en els aspectes relacionats amb la incorporació de nens amb una llengua familiar diferent de la catalana, i caldrà també aportar eines que permetin incorporar noves estratègies metodològiques que produeixin els canvis necessaris en la pràctica docent, que permetin assegurar l'assoliment i el domini, adequat a l'edat, de la llengua catalana i que garanteixin un bon procés d'aprenentatge de la lectura i l'escriptura.

L'alumnat, en finalitzar l'educació primària, ha de: "Conèixer i utilitzar correctament i apropiadament la llengua catalana tant oralment com per escrit, emprant-la normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge". (Article 2.5 del Decret 95/1992 de 28 d'abril).

La llengua catalana és la llengua vehicular i d'aprenentatge de la comunitat escolar.

Es farà ús de la llengua catalana en tots els àmbits de la vida escolar: dins i fora de les aules, a nivell administratiu i en les actuacions de projecció externa.

Cal fer palesa la importància del paper del mestre com a transmissor del model d'ús de la llengua per a l'alumnat, perquè han de tenir un referent clar i sòlid.

La llengua catalana és també la que ha de facilitar, si s'escau, l'aprenentatge de les altres llengües, tot i que aquestes podran esdevenir llengües d'aprenentatge durant les hores impartides com a àrea.

L'aula d'acollida, seguint el pla d'acollida, en cas que n'hi hagi a l'escola, vetllarà perquè en el moment d'ingrés al centre d'un alumne amb llengua familiar diferent de la catalana, se li faciliti una ràpida comunicació en llengua catalana per tal d'afavorir la seva participació activa a l'aula ordinària i a l'escola. Per això es concretaran els criteris d'assignació individualitzada d'hores d'atenció de cada alumne nouvingut a l'aula d'acollida, la progressiva integració a l'aula ordinària, i la incorporació plena al grup classe corresponent.

A l'educació infantil i primària s'impartiran en català totes les àrees curriculars, tret les de castellà i anglès que es faran en la llengua corresponent.

L'Ensenyament i aprenentatge de la llengua castellana

La llengua castellana s'introdueix al primer curs del cicle inicial de primària.

Es treballen: contes populars i tradicionals, dramatitzacions, cançons, embarbussaments, endevinalles, cantarelles populars, dites, poemes....

També es treballa molt a nivell oral, tot i que cal afegir-hi la lectura en llengua castellana d'un llibre de lectures adaptat al seu nivell i també treballs d'escriptura fent petits exercicis escrits que complementen les activitats orals fetes a l'aula.

Com que hi ha una sèrie d'estructures lingüístiques comunes entre el català i el castellà, a nivell d'ortografia i gramàtica, es prioritza dins de cada llengua quina es treballa a cada àrea i així no es repeteix matèria.

L'alumnat, en finalitzar l'educació primària, ha de: "Conèixer la llengua castellana a nivell oral i escrit de manera que pugui utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió". (Article 2.6 Decret 95/1992 de 28 d'abril).

· La Introducció de les llengües estrangeres

Partint dels coneixements dels nens i el seu entorn més proper, es treballen continguts de les àrees del **currículum d'infantil** en llengua anglesa, d'una manera globalitzada a nivell totalment oral.

La inclusió i la iniciació de la llengua estrangera des de petits a noves formes d'expressió i comunicació pot contribuir al desenvolupament integral dels nens i nenes, millorar el coneixement de la pròpia llengua i ajudar a acceptar amb normalitat altres maneres d'expressar-se i de viure.

En aquest projecte el que es pretén és que el nen/a tingui un primer contacte amb la llengua estrangera d'una manera dinàmica i divertida. Aprofitant la motivació que ja tenen per naturalesa i la facilitat per pronunciar els sons nous, reproduir l'accent, l'entonació i el ritme de la nova llengua.

Aprofitant l'actitud positiva i desinhibida que tenen els nens vers l'aprenentatge en situacions d'interacció oral, a la vegada que manifesten més receptivitat vers altres llengües i cultures, hem decidit avançar l'aprenentatge de la nova llengua des dels inicis de l'escolarització dels nostres alumnes.

Objectius:

- Desenvolupar les habilitats receptives dels nens.
- Introduir-los a l'anglès parlat.
- Aprofitar l'habilitat innata dels nens per imitar la llengua parlada amb el propòsit de desenvolupar la seva pronunciació i entonació.
- Presentar el vocabulari i proporcionar un reciclatge constant dels elements lingüístics.
- Exposar els nens a frases i expressions útils que els permetin comunicar-se a classe.
- Aprofitar l'afició dels nens a les cançons, rimes, contes, jocs, dramatitzacions...
- Proporcionar les rutines de classe perquè els nens se sentin en confiança i emocionalment segurs.
- Practicar activitats amb tota la classe, en parella i en grup, que permetin als nens desenvolupar les habilitats socials mitjançant diferents models d'interacció.

Pel que fa a la metodologia, en aquest projecte els infants reben molta informació comprensible i es veuen implicats en activitats en què mostren comprensió de manera no verbal i la producció no es força de forma artificial, sinó que arriba quan cada nen està preparat. La capacitat receptiva dels infants està més desenvolupada que la capacitat productiva, tal com passa al començament de la llengua materna. Per tant, el mètode fa servir diversos procediments didàctics propis de l'aprenentatge dels infants (contes, targetes, cançons, jocs...). Per mitjà d'aquests procediments, el llenguatge i les activitats es reciclen al llarg del curs escolar, gràcies a que es treballa per rutines.

Es treballa amb objectes motivadors com ara titelles, fotografies, làmines, contes, pel·lícules, etc, que permeten que els nens i nenes s'introdueixin dins una nova llengua de manera molt lúdica i divertida.

Pel que fa a l'**educació primària**, es continua el treball de forma oral, tot i que es va introduint determinat vocabulari de forma escrita. S'introdueix molt més material que ajudi a l'estimulació i motivació per part dels alumnes.

A partir de cicle inicial els nens i nenes tenen un llibre de text i un llibre d'activitats. Es treballen unes unitats didàctiques a cada trimestre, a través també de targetes, cançons, contes, jocs i tallers.

Tots els nens de l'escola, poden gaudir i aprendre mitjançant les representacions en anglès que es fan al centre.

L'alumnat, en finalitzar l'educació primària, ha de: "Comprendre i expressar en llengües estrangeres missatges senzills d'un context". (Article 2.7 del Decret 95/1992 de 28 d'abril).

• **Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament i aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística del centre globalment i individualment.**

El nostre centre educatiu ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català també en els rètols, cartells i decoració general del centre, però es respecten aquelles informacions que provenen d'altres entitats o comunitats i són escrites en altres llengües.

Es revisen i actualitzen amb regularitat els documents de centre, amb especial atenció als continguts referits a la llengua i es fa un seguiment en les actuacions quotidianes de les propostes de canvi derivades de les revisions.

En general, en tots els documents del centre es tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Es fa tota la documentació en llengua catalana però es té en compte, quan és necessari, les llengües de la nova immigració.

El centre ha acordat que tots els professionals s'adreçaran habitualment en català a les famílies de l'alumnat, però quan això no sigui possible, i prevalgui l'interès de la família en rebre la informació, es farà en la llengua que la família entengui.

Els nivells de cada cicle, estan coordinats pel que fa a les línies a seguir en l'ensenyament-aprenentatge de les llengües. S'han fet reflexions sobre el tractament de les estructures lingüístiques comuns que inclou la participació de tots els mestres de les àrees de llengua. Es té consideració del principi bàsic de la metodologia emprada, per evitar repetició de continguts, evitar l'anticipació d'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts.

El pla de lectura de l'escola, recull activitats de dinamització de la lectura a totes les aules i cicles, en qualsevol de les tres llengües d'aprenentatge, atenent la diversitat lingüística de l'escola i respectant les àrees curriculars de l'àmbit lingüístic.

2. Oferta de llengües estrangeres

Tal i com hem comentat en l'apartat inicial del context del nostre centre, ja des dels inicis del nostre Projecte com a centre educatiu, ens vam plantejar la necessitat d'ofertar una llengua estrangera, des de l'inici de l'escolarització per complementar l'aprenentatge i ús de les llengües dels nostres alumnes. Per tant, la nostra oferta consisteix en:

- * Primera llengua estrangera: **anglès** des de P3 fins a sisè (a nivell oral de P3 a P5, amb quadern d'activitats de primer a sisè i amb llibre de text reciclat des de tercer fins a sisè).

Com a centre educatiu, també tenim establert el contacte periòdic i pedagògic amb els membres de la Junta de l'AMPA per garantir que des de la seva associació també comparteixen aquest criteri i per tant oferten activitats complementàries i extraescolars als nostres alumnes, en l'àrea de la llengua estrangera.

- * A **extraescolars** (organitzades per l'AMPA) també s'oferten activitats acadèmiques i lúdiques, per a l'aprenentatge de la llengua anglesa, tant al migdia com a la tarda, per a totes les edats.

3. Objectius en relació amb l'aprenentatge i l'ús de les llengües

Tenint en compte els objectius generals del sistema educatiu, referits a l'aprenentatge de les llengües vehiculars i estrangeres, a tots els centres educatius de Catalunya, ens hem plantejat els següents objectius en relació tant al seu aprenentatge com al seu ús:

1

- * Afavorir l'ús de la **llengua oral** en el seu aprenentatge millorant la competència oral dels alumnes per garantir la seva capacitat de comunicació i millorar així el seu rendiment acadèmic.

- * Analitzar tant els **processos** com els **resultats** en l'àmbit lingüístic.

- * Entendre l'aprenentatge de la llengua com a **base de tots els altres aprenentatges**.

- * Impulsar l'ús de les **llengües estrangeres** des dels inicis de l'escolarització.

- * Aconseguir l'ús de les llengües apreses a l'escola com a **eina de cohesió social** respectant la diversitat de llengües i cultures que conformen la nostra comunitat educativa.

- * Considerar la **lectura i l'escriptura** de les tres llengües com a eix bàsic per a l'aprenentatge.

- * Atendre la **diversitat lingüística i cultural** dels nostres alumnes i les nostres famílies, amb els recursos de què disposa el centre.

1

4. Criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües

Les grans línies metodològiques en relació a l'aprenentatge de les llengües al centre són:

- Existència del coordinador LIC (llengua i cohesió social) al centre
- Formació ILEC al centre (3 anys) i elaboració del Pla lector de centre.
- Aplicació de les estratègies de lectura i de comprensió lectora treballades a la formació ILEC durant els tres cursos de formació.
- Dinamització de la biblioteca escolar i la biblioteca de l'aula.
- Ús dels recursos TIC en l'àmbit lingüístic (PDI, tauletes digitals i portàtils).
- Participació en concursos, certàmens, activitats culturals... que ajudin a millorar la comprensió lectora i l'expressió escrita, en qualsevol de les tres llengües.
- Obres de teatre en anglès, fetes per professionals, al gimnàs de l'escola.
- Incorporació d'exposicions orals en la programació de totes les matèries.
- Coordinacions dels equips de llengües estrangeres, establertes al calendari escolar de centre.
- Treball de consciència fonològica i expressió oral a Ed. Infantil i Cicle Inicial sobretot amb els alumnes nouvinguts, a través del joc simbòlic i d'activitats lúdiques i variades.
- Treball de les estructures lingüístiques comunes tant en llengua catalana com en llengua castellana.
- Avaluació contínua en l'àmbit lingüístic tant de processos com de resultats.
- Taules i criteris d'avaluació de les competències lingüístiques (de les tres llengües), consensuades i seqüenciades des de P3 fins a sisè.
- Assistència al teatre Clavé de Tordera o bé a l'Auditori de Pineda, tots els nivells educatius, per veure una obra de teatre.

5. Recursos i accions complementaris

5.1. Els recursos complementaris:

Donat el gran percentatge d'alumnes estrangers que hi ha al nostre centre, durant alguns cursos el Departament d'Educació ens ha dotat d'aules de suport anomenades **aules d'acollida** per atendre l'alumnat nouvingut. No tots els cursos hem disposat d'aquest recurs, ni tampoc el curs durant el qual n'hem disposat, ens han dotat amb la mateixa dedicació. Nosaltres cada any fem sol·licitud d'aquesta aula perquè considerem que els nostres alumnes la necessiten i perquè és un bon recurs per atendre les necessitats dels alumnes que acaben d'arribar al centre.

L'aula d'acollida disposa d'un espai propi, una aula amb tot el material preparat, i quan disposem de mestre/a, ja sigui dedicat a mitja jornada o a jornada sencera, organitzem els horaris lectius de manera que aprofitem al màxim el recurs, per al màxim d'alumnes. L'acollida es fa a partir de les llengües que aporten els alumnes i tant es fan aprenentatges en llengua catalana, com en llengua castellana.

Tots els criteris organitzatius, objectius, mesures i tipus d'atenció, avaluació i seguiment, de l'aula d'acollida, estan reflectits en els nostre PAD.

Com que al centre no disposem d'**auxiliars o assistents de conversa**, dediquem, sempre que ens és possible, part dels horaris d'alguns mestres de l'escola, per a aquesta funció, sobretot en els nivells més baixos, a educació infantil i cicle inicial.

També destinem hores a fer alguns **treballs més específics a les aules**, per reforçar o bé per compensar els recursos que no tenim:

- Treball del nom a P3: inici de l'alfabetització, tant en català com en castellà, a l'aula de P3, un cop per setmana, amb el grup partit i amb suport de dues mestres.
- SEP: a segon de primària s'aprofita el SEP extraescolar, per treballar l'expressió escrita tant en català com en castellà i a cicle superior, s'amplia el reforç del treball de llengües que es fa a les aules. També es fan sessions de SEP dins de l'horari lectiu, amb els grups d'infantil de P4 i P5
- Els alumnes de P5 i primer, fan lectura individual un o dos cops per setmana, amb la dedicació d'una mestra, que personalitza la lectura per seguir el ritme lector de l'alumne/a.
- Tant a educació infantil com a cicle inicial, dins l'horari lectiu es fan racons de llengües, tant en català com en castellà.
- Apadrinament lector entre els alumnes de P5 i cinquè i els alumnes de primer i sisè.
- Biblioteques d'intercanvi a Cicle Inicial.

5.2. Les accions complementàries:

Per complementar les dotacions del Departament, fem accions complementàries de col·laboració amb l'entorn que també ens donen suport per a l'aprenentatge de les llengües.

Participem al Pla Educatiu d'Entorn de Pineda, creat recentment. I dins d'aquest Pla s'hi inclou també el Pla lector municipal de Pineda on participem activament amb les següents activitats:

- Lectura en veu alta: hi participen els alumnes de cicle superior
- Miralletres: ho treballem amb tots els alumnes de primària, però només participen al certamen els alumnes de tercer a sisè.
- Poesia

- **Lecxit:** aquesta activitat va dirigida als alumnes de quart i consisteix en lectura personalitzada amb un voluntari del poble, per millorar la comprensió lectora.
- **Tallers de lectura a la Biblioteca:** per a tots els alumnes de l'escola
- **Maletes viatgeres:** les aules que hi estiguin interessades, fan la sol·licitud a la Biblioteca Municipal, en funció dels aprenentatges que s'estan treballant a cada nivell.
- **Lecurant:** són tallers molt divertits de lectura que es fan a la Biblioteca Municipal en horari lectiu. El nostre centre hi participa amb P4, CI i CM.

6. La comunicació interna i la relació amb l'entorn

- A la pàgina web disposem dels criteris d'avaluació de les competències en l'àmbit lingüístic.
- A les reunions d'inici de curs donem orientacions a les famílies, referides a la lectura i l'escriptura (en qualsevol de les tres llengües)
- Sol·licitem, quan s'escau, traductor/a per atendre les famílies nouvingudes i poder comunicar les informacions bàsiques del centre.
- Promocionem entre les famílies l'ús de les biblioteques municipals, fent el carnet de préstec als alumnes, demanant les maletes viatgeres i compartint a través del mail i del Facebook totes les informacions que les biblioteques ens fan arribar.
- Motivem a les famílies per compartir amb elles l'aprenentatge de les llengües de l'escola.
- Aconsellem a les famílies, per a les vacances d'estiu, activitats relacionades amb la lecto-escriptura i sobretot el contacte amb la Biblioteca Municipal i els tallers i activitats lúdiques que s'hi van fent.

7. La formació i l'acreditació lingüística del professorat

Dins el nostre Projecte Educatiu i a cada Programació General Anual, considerem un punt molt important, la formació i la capacitat del nostre professorat per a l'aprenentatge dels nostres alumnes.

És important que els mestres de llengua estrangera, dominin a nivell oral i escrit la llengua anglesa i es comuniquin amb els alumnes, tot el màxim que puguin, amb aquesta llengua.

El mestre és el model per a l'alumne i per tant, hem de garantir que aquest model, parli la llengua que parli, sigui el més correcte i exacte possible.

A més de la formació en llengües que cada mestre ha de tenir, dins del seu currículum, s'entén que si ha superat una carrera universitària, domina la llengua i està capacitat per a ensenyar-la i ajudar els alumnes a assolir els objectius que ens hem proposat en aquest

projecte.

Com a centre, també garantim que tots els membres del claustre estiguin formats en determinats aspectes que ens ajudaran a assolir els objectius:

- Formació ILEC, durant 3 anys (cursos 16-17, 17-18, 18-19)
- Formació Ara Escric (conferències i tallers) a través dels coordinadors de cicles de l'escola (des del cicle d'ed. Infantil fins al de cicle superior, durant els cursos 15-16 i 16-17)
- Formació dels mestres especialistes en llengua estrangera: estudis a l'Escola Oficial d'Idiomes (5 cursos), anglès nivell C1, anglès nivell B2 i sobretot especialitat en llengua anglesa com a formació de professorat.
- Formació de centre L'escriptura en un centre educatiu. Acords de centre (curs 19-20).

Aquest document ha estat revisat per darrera vegada en data Octubre de 2019

13/11/2019

ESCOLA ALOC, PINEDA DE MAR